

Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
București, mănăstirea nr. 22
Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22
Inserate mai primește în Viena
București, mănăstirea de Valger
(Odo Maas), Servis Schalk, Alois
Hend I.M. Duker, A. Oppelt, J. Don-
nerberg în Budaapesta: A. T. Gold-
berger An' on Meas Eckstein Bernat:
in Frankfurt: G. L. Domb; in Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmondă pe o colônă 8 or.
și 80 or. timbru pentru a pu-
bliceare. Publicat mai deose-
bită taxă și înveșit.
Realize pe pagina III-a o
seră 10 or. v. a. s. 80 ani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIII

„Gazeta” este în fă-care di.
Abonamente pentru Anșto-Ungaria:
Pe ună ană 12 fl., pe șase luni
6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe ună ană 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă la tôte officie
postale din ținra și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe ună ană
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dășul în
cașă: Pe ună ană 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună exemplar 5 or. v. a. s. 80
ani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plă-
ta înainte.

Nr. 210.

Brașov, Joi 20 Septevre (2 Octovre)

1890.

Brașov, 19 Septevre st. v.

Am vorbit în revista de erî de demonstrațiile de simpatie ale Francesilor pentru Rusia și armata ei, și că ei privesc în împărăția Țarului pe viitorul lor aliat în războiul de revanșă cu Germania.

Faptul este, că Franța face mereu pregătirile cele mai colosale pentru acest război de revanșă; ea își mărește necontenit efectivul armatei, introduce tot felul de reforme și îmbunătățiri în armament, construiește tot mai multe linii strategice, c'untă cuvânt, desfășură o activitate formidabilă pe tereniul militar. Urmarea este, că și Germania cu celelalte puteri, stăruind a ține pasul cu Franța, trebuie să-și mărească mereu cheltuielile militare.

Astăzi în 1 Octovre st. n. intră în vigoare în Franța legea noii organizări a armatei franceze. Prin această lege se estinde în gradul cel mai suprem serviciul militar obligatoriu pentru toți, fără de cea mai mică deosebire, ceea ce a indemnă pe Germanii de-a introduce asemenea reforme în organizația armatei sale.

Franța posedă până acuma 9 linii ferate strategice, care duc din interiorul ei la granița franco-germană, cu scopul de-a putea desfășura aici puterea sa armată cu cea mai mare ușelă. Acum sunt proiectate alte căi ferate strategice. Germania s'a grăbit din parte-i a nu rămâne îndărăt și ea posedă azi 9 linii strategice pentru concentrarea forțelor sale armate la frontiera germano-franceză.

Amu premisă acestea spre a putea aștepta aserțiunile, ce le-a făcut dîlele aceste ministrul președinte italian Crispi într-o convorbire a sa cu unul din redactorii ziarului „Figaro” din Paris.

Nicăiri, dișe Crispi, nu s'a făcut așa de mult pentru armată ca în Franța, pentru-că nicăiri

nu există atâta patriotism. El recunoșce, că Republica a făcut minuni și că Franța e azi mai tare și mai temută ca orî și când, și a dat să se cunoscă, că dela ea atărnă pacea orî răstăit. Dacă Franța nu se mișcă, atunci nimeni nu se va mișca.

Dér Crispi a mai dat să se înțelgă, că pregătirile de război extraordinare ale Franței silesc și pe celelalte state la înarmări continue, care cu timpul vor ruina Europa în favoarea Americii. Franța predomină Europa și numai ea este dér aceea, care pôte să ia inițiativa pentru desarmare, căci lui i-ar fi cu neputință de a face începutul.

Până la desarmare însă, fără de care ruinul Europei este neînălăturabil, se vor cheltui încă multe milioane pentru înarmări, și Crispi pôte să fiă de-ocamdată mulțumit, dacă se va putea implini cel puțin dorința sa, ca raporturile dintre Italia și Franța să devină amicabile, delăturându-se tôte certele și neînțelegerile de până acum.

Este interesantă aserțiunea, ce a făcut-o d-l Crispi cătră același raportor al lui „Figaro” spre a liniști pe Francesii asupra scopului triplei alianțe. Dacă Germania, dișe Crispi, ar voi să atace pe Franța, eu aș împedea-o, dér Germania nu voiesce să atace. Alianța triplă se sfîrșește la 1892 și încă nu este reînviată. Care om de stat s'ar angagia înainte pe timp de doi ani? Scim noi cine vor fi peste doi ani amicii, orî inimicii noștri?

Se pare însă, că ministrul președinte italian nu și-a ajuns de-ocamdată scopul de-a liniști pe Francesii, de-orece foile din Paris comentază aserțiunile lui cu neîncredere. Chiar și complimentele, ce le face el Franței, sunt privite mai mult ca fariseism din parte-i.

Și 'n adevăr, se pôte, ca Europa să se témă de Franța, dér mai mult se temă Francesii de tripla alianță, și până ce va face Italia parte din această, anevoiă vor pute deveni amicabile raporturile ei cu Franța.

De aceea Francesii, continuându-și pregătirile de război, sperază deocamdată totul dela o viitoare alianță cu Rusia.

DIN AFARĂ

Intelînirea dela Rohnstock și cestiunea bulgară.

„Pol. Cor.” primește din Petersburg șoarea, că în numeroșe cercuri politice rusești s'a sperat, că intelînirea dela Rohnstock v'a avé ca urmare o schimbare favorabilă pentru Rusia a cestiunei bulgare. Acesta se speră, fiind-că lumea era de credință, că împăratul Wilhelm II, care nu cu mult înainte a mers în Rusia fără de a fi invitat, va cerca, ca cu ocazia intelînirii dela Rohnstock să împace pe Rusia și Austro-Ungaria cu privire la cestiunea bulgară. Dér cei ce astfel au crezut s'au înșelat, pentru-că împăratul german s'a dus în Rusia în urma unei vechi invitări din partea Țarului și s'a dus la Narva numai ca să-și manifeste sentimentele și înclinările lui pacifice, dér s'au înșelat cu atâtu mai vîrtos, cu cât Germania nu pôte spera nici un avantaj dela Rusia, pe când de Austro-Ungaria o legă cele mai vitale interese și prin urmare împăratul Wilhelm II nu putea propune împăratului Francisc Iositu lucruri, ce s'ar opune intereselor austro-ungare. Acum recunoș și cei din Rusia, că intelînirea dela Rohnstock n'a avut nici un rezultat pentru Rusia, și că împăratul n'a vrut decât să arate prin această intelînire, că călătoria lui în Rusia n'a schimbat nimic din raporturile Germaniei cu Austro-Ungaria.

Alegerile în Serbia.

„Agence de Belgrade” confirmă șcirea, că radicalii au secerat o splendidă victorie la alegerile din astu timp. Radicalii au câștigat din 134 mandate nu mai puțin decât 113, liberalii nu

mai 17 și progresiștii abia cu mare greu 2. Cele mai principale cuiburi și mai tari poziții ale liberalilor, adică cercurile Leșcovțe, Ciaciac și Pozarevaț au fost câștigate de radicali, ér în Șabaț candidatul radical a primit de astă dată cu 120 voturi mai mult, ca la alegerile trecute.

Revoluția în Elveția.

O telegramă din Berna spune, că consiliul federal a făcut propunerea să se rehabiliteze fostul guvern în Ticino. La ședința consiliului federal au luat parte și reprezentanții statelor streine. Majoritatea voesce să amâne restituirea guvernului ultramontan în interesul ordinii și a liniștei, până când nu se va vota asupra revisuirii constituției din Ticino, ceea ce se va întâmpla în 5 Octovre. Raportorii majorității sunt colonelul Müller din Berna și Contele de Neuenberg. Müller a accentuat, că în afacere federală consiliul federal și comisarul acestuia au putere nețermurită. Elu apoi a mai observat, că amestecul acesta e în interesul confednrațiunii și că există în străinătate o societate, care privesce cu lăcomie la ori ce pământ unde se vorbește italianesce. Consiliul federal a mai cerut estradarea lui Castioni, bănuită de a fi ucis elu pe consilierul Rossi. Anglia se opune estradării pe baza §. 7. In Berna se fac mari pregătiri, ca în Elveția de mijloc să se țină mari adunări de popor, în care să se manifeste simpatiile față cu liberalii din Ticino, pentru-că aceștia au luat poziția față cu tendințele reacționare.

SCRILE ȚILEI.

Universitari români sâlgieni. Din jurul Cehului ni-s'a trimis o corespondență, pe care neputendu-o publica din cauza lipsei de spațiu până azi, o dăm în estras. Scriitorul pledază pentru idea, ca Românii sâlgieni să stăruescă din rășputeri a cresce din sinul lor bărbați luminați și pe terenul civil, care să pôte înlocui odată în proporțiuni mai mari, amesurat cerințelor timpului, pe actualii conducători mireni ai popo-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(2)

Din viața pictorilor.

II.

Caracci Hannibale.

Se făceau pregătiri la o mare serbare în laboratoriu lui Lodovico Caracci, care în Bologna, léganul științelor și alu artelor frumoșe, a deșchis prima academiă publică de pictură, unde facultățile cele mai eminente ale acelu timp s'au adunat, ca în arta lor să câștige o cultivare mai înaltă și mai perfectă.

Gloria picturii italiene pe atunci zăcea în letargie. Artiștii cei renumiți trăiau numai în picturile lor; era de aur a lui Raphael, Angelo și Tizian a apus, ca să dea loc transformățiunii, ce lua dimensiuni pretutindeni. Ca un câmp de luptă neprevăduț, apăr pe timpul acesta pictura Italiei; pictorii cei mai eminenți acolo zăceau fără suflare, — numai ici colo se mai ivea câte un luptător, pășind înainte cu ultima

sforțare, lucrând fără preget, ca sôrele, ce acum apunea, să-l ridice la trepta înaltă de unde din ou se strălucescă în vechia sa splendor.

Unul dintre acei puțin, care formeză eroii ultimei lupte a artei italiene, a fost Caracci Lodovico, capul eclecticilor, care în școala-i deschisă în Bologna a cultivat și a dat lumii clasicii ultimi ai picturii italiene. Dintre discipulii nenumerați ai lui Lodovico, nici unul nu a apărut în mod atâtu de splendid, ca nepotul său Agostino, pe care l'a luat la sine ca pe prunc mic după mórtea fratelui său, și l'u cultivat cu multă grijă în arta sa. Celalalt nepot, Hannibale, a fost un copil pătimaș, contumace și ca stare nu s'a născut de artist. Pe Hannibale încă părintele său l'a menit de croitor, care prin măestria și neguțătoria sa pôte să-și asigure un viitor mai bun.

Cel mai mare fiu, Agostino, sub conducerea unchiului său Lodovico, în scurt timp s'a distins într-o atâta, încât magistrul s'a genat înainte

lui. Numele lui Lodovico era cunoscut numai în Bologna, dér renumele lui Agostino a străbătut prin tôte orașele Italiei.

Musa artelor însă în curând fu silită a lăsa pe favoritul său muselor științelor și ale altor arte frumoșe, pentru-că Agostino, ca un alu doilea Leonardo, s'a ridicat la o treptă onorifică în științele poetice, filosofice, matematice și sculpturale. Cultura, știința lui, a pus-o în paralela cu a omenilor celor mai eminenți ai evului său. Esperiența a arătat, că Agostino Caracci a fost unic în felul său. Pe acest bărbat, Bologna a dorit a-l onora publice.

Sosi ziua cea mai însemnată din viața lui Lodovico Caracci. Trei zile s'au tot făcut pregătiri pentru serbătorea, în care Agostino Caracci, artistul cel mai mare al evului său, avea să fiă premiat în public de orașul Bologna.

Din bună dimineță umblau în sus și în jos discipulii magistrului. Francesco Barbieri, renumitul Guercino, Albani, Zampieri, ténărul Beni, Sassoferrato, toți

aceia, din care s'au ales artiștii cei mai eminenți, ai erei următoare.

Agostino, artistul serbătorit, îngrijat privia în viitor. Pentru elu a fost un ce neîndatinat expresiunea viă meritelor, încunjura laboratoriu unchiului său, deși șcica, că distincțiunea nu o pôte încunjiura.

Ora a sosit. Lodovico își adună discipulii săi în sala-i ornată, în mijlocul căreia în drept cu ferestra era așezat opul ultim alu lui Agostino, „Mórtea St-lui Ieronim”, împodobit cu cununi. În jur steteau tinerii artiști cu fețele lor palide interesante, și mulțimea oșpeților.

Onorații din Bologna intrară. Trufa de pe fețele lor arăta, că această rară serbare are și un colorit și o însemnatate națională. Agostino palid se răsădă de stavila sa.

„Salute ție Agostino Caracci!” dișe oratorul deputațiunii cătră artist. „Bologna azi te salută. Bologna vestia lui mei până acuma numai știința, și în istoria cetății noastre sunt scrise cu litere de aur cuvintele: „Bononia docet”, azi însă

rului român sëlăgian. Acésta se va puté ajunge numai decă tinerilor sëlăgien li-se va da ajutorul de lipsă pentru a-și puté continua studiile la universităț. Cu începutul acestui an scolastic, dintre Românii din Sëlăgiu, abia se află la universităț 3 juriști și 2 mediciști. Cei mai mulți tineri sunt aplicați la teologia, unde nu se receré atâtea cheltuieli. Causa, că din Sëlăgiu se află așa puțin tineri la universitate, este sérăcia. Tinerii sëlăgien nu se bucură de stipendii menite pentru universitari în măsura, în care se bucură tinerii din părțile de dincoace ale Ardelului. Asupra acestei împrejurări autorul corespondenței atrage atențiunea celorlă chiămați și cere, ca direcțiunile fondațiunilor năstre culturale să fiă cu mai multă considerare față cu lipsurile tinerimii române din Sëlăgiu.

„Nunta din Valeni“ fluerată. Sămbăta trecută (în 18/30 Sept.) s'a deschis stagiunea teatrală germană din Sibiu cu făimosa piesă a evreilor L. Ganghofer și Marcu Brociner „Die Hochzeit von Valen“ (Nunta din Valeni). Piesa acésta, precum scimă, e o concepțiune tendențioasă la adresa fraților năstri din România, în scopul de a-le ponegri tóte stratele vieții sociale, presentându-i lumii și străinătății drept că pe nisce sëlăbici corupți și lipsiți de cea mai primitivă cultură. Pe lângă, că piesa în sine e lipsită de ori-ce fond real, ea mai este și o lucrare de un gust absolut prost, e o minciună temerară, o adevărată infecțiă literară, de care ómenii cu pretențiuni de cultură trebuie să se scandalizeze. A fost imprudent și fără tact d-er că direcțiunea teatrală din Sibiu a admis pe scenă insultele lui Brociner. O dovedește acésta împrejurarea, că Românii au întâmpinat reprezentățiunea cu fluerături și că pe la actul al doilea erau părăsite mai multe loge, ceea-ce credem, că va servi d-lui director de îndreptar, ca să fiă cu mai mare considerare la public în alegerea pieselor, ce le representă.

Financiarea liniei ferate Sibiu-Avrig. Se scrie din Sibiu, că cele patru institute mari de ban de acolo, adecă „Albina“, „Cassa de păstrare săsească“, „Institutul fonciar din Sibiu“ și „Societatea de anticipare Sibiană“ au declarat vicecomitetului comitatensu, că dênsele vor subscrie întrégă suma de fl. 845,000 a obligațiunilor de prioritate, ce se vor emite din partea Societății pe acții a liniei ferate vicinale Sibiu-Turnu roșu. Prioritățile vor avé cupóne de 5% și se vor cuota și la bursa din B.-Pesta.

O provocare. „Egyetértés“ este informat, că ministrul președinte Szapary

a provocat pe toți colegii săi miniștri, ca lucrurile oficióse, ce se țin de resortul lor, să nu permită a eși în public și să dea ordin funcționarilor, ca de aici înainte să fiă mai discreți.

Concert. Atragem atențiunea iubitorilor de musică, că la concertul de mâne (Joi) séră, al d-rei de Brennerberg, ce se va ținé în sala hotelului Nr. I, va da concursul său pe lângă d-lă prof. Popovici și societatea filarmonică de aici. Piese de violă și voce vor fi tóte acompaniate de orchestră.

Notar defraudat. Despre notarul Kováts József din Tirimia mare ni-se scrie, că în cele din urmă i-sa umplut și lui păharul. De 8-10 ani se dice, că acéstu funcționar ducea lume albă în contul poporului, storcându când pa unul, când pe altul. S'a aflat, că din banii de dare, încasați dela țărani, nu arare ori jumătate, ori și mai bine de jumătate îi pune în businarul său, ér în libelele de dare scria după cum îi venia la socotélă, abusându de încrederea poporului, care nesciind cartea, nu-lă putea controla. Pentru asemenea abuzuri și neregularități, vicespanul și solgăbirul de repeți-ori l'au admoniat, dér fiind el și sânge din sângele lor, nu i-a lăsat inima, ca să-lă suspendă din post, ci l'au lăsat să-și continue meșteșugul liber și independent. Acum însé i-sa infundat. Suma defraudată de el din banii de dare, de asigurare, de repartiția comitatensă din cele 6 comuneițore de cercul său, după constatările de până acum, face cam 3400 fl. Din banii pentru scutire de drum dela curtea contelui Bethlen din Tirimia a defraudat alte 300 fl. Pe lângă acestea vor mai fi de sigur și alte multe veđute și neveđute, așa că de astădată nici „atot puternicii lui patroni nu l'au mai putut ocroti. Notarul e acum tras în cercetare criminală și e suspendat din post.

Recensământul populațiunii comitatului Albei-inferioare. Din Aiud se scrie, că vicespanul Csato a chemat pe toți solgăbirii și primarii orășenesci din comitatul la o conerintă prealabilă, unde se vor înțelege asupra modului cum va să se facă recensământul. Cei chiămați au desbătut adencé chestiunea acésta de mare importanță — scrie „Kölozsvár“.

Banca ungurescă din Blăgiu, societate pe acții, carea s'a înființat la inițiativa inteligenței maghiare, cu un capital de 50.000 fl., — cu prima Octomvre își va începe activitatea. Cei dela „Kölozsvár“ așteptă dela numita bancă împlinirea unor mari datorințe din punct de vedere economic și național și îi doresc succese înfloritoare.

Pentru floxeră. Ministrul unguresc de finanțe, Wekerle, va așterne camerei un proiect, în care se propune, ca viile băntuite de floxeră să fiă scutite de dare.

Crispi despre Franca.

În zilele trecute un corespondent ală țiarului parisian „Figaro“ a avut o convorbire cu ministrul-președinte italian Crispi. Vorbind despre armata francesă și desvoltarea ei, Crispi a ăis, că nicăiri nu s'a făcut așa de mult pentru armată, ca în Franța, unde fiăcare se grăbește a sprijini guvernul, când e vorba de vre olege militară.

Nicăiri în lume nu este atăta patriotism ca în Franța. — D-vóstré, ăise Crispi, ați făcut minuni. Înainte de acésta eu iubiam Franța, acum însé o admir. Franța e mai tare acum ca ori-când. Bismarck a pãrinită partidele monarchiste, fiindcă a cređut, că Republica nu póte face nimic. Bismarck însé s'a înșelat, deórece Republica mai mult póte face, decăt monarchia. Republica e capabilă pentru ori-ce.

Întregă lumea se teme de Franța în cast de răsboiu. Constans este un bărbat fórt energic și deștept, dér cu tóte astea, decă ași urma la alegeri sistemul lui, eu nici 24 de ore n'ași mai rămân unde sunt.

Să fim frați, să încunjurăm ceretele și neînțelegerile și să ne nisum, ca între Italiani și frați să nu se mai întempe freări. Să sdrobim odată ura împrumutată și să temperăm pasiunile. Tripla alianță n'am făcut-o eu.

Acésta alianță a fost, eu am aflat-o gata; alianța n'am reînțit-o și la reînțirea ei nu se gândesc acum nici un bărbat de stat. Decă Franca nu se mișcă, nimeni nu se va mișca. Eu nu cred să fiă răsboiu; decă Franța nu va face un pas negândit, noi de sigur nu vom ataca pe nimenea. La 1866 am fi putut ajunge la mai mult. Militarii și bărbații năstri de stat au făcut-o greșelă. Eu însé nu pot espune pericului, ceea-ce am, pentru ca să ratific granita de cătră Austria seu în altă parte. Decă D-Vóstré n'ați fi lăcomit la 1870 la Rin, Alsația și ați ar fi în mânele D-Vóstré. Noi avem lipsă de o Franca puternică și eu nu voi concede ca să ia din pământul ei cineva, fiă măcar și o palmă. Diplomația de ați nu e ca cea din 1815. Ați trebuie să ăici da seu ba, ori să tac. De câte ori a fost vorba de Franța, totu-deuna m-am năbușit vocea. Împératul german nu va face răsboiu, fiindcă pré l'a impresorat chestiunea socialistă. El e băiat bun și nu cred, că se va aventura într'un răsboiu. Inarmarea Europei va nimici Europa față cu America. Asta e problema viitorului, decă vre-un

bărbat de stat nu va recomanda cu efect desarmarea. Mie m'e imposibil să propun acésta. Franța domnesce ați peste Europa, deși nime n'o crede, și mulți sunt de convingerea, că Franța comite prin acésta un atentat. Decă Franța ar da semnalul, eu de sigur voi răpi și cea mai neînșemată ocașiă pentru de-a o urma. D-vóstré însé tractați cu noi ca și când ni-ați fi suverani, cu tóte că și noi avem drepturi să fim națiune. Diferențele dintre noi nu noi le-am provocat. Prin afacerea Tunisului s'a rănit inima Italiei. Privitor la convenția comercială, Crispi a ăis, că e gata în ori-ce moment a intra în tractat cu Franța.

Convorbirea acésta a produs bune impresii la Paris și Roma, nu însé și la Berlin și Viena.

Cestiunea gimnasului din Beiuș.

III.

Observările lui Meliton din Nr. 167 ală „Gazetei“ înainte critice.

Deórece d-lă Meliton voiesce a presenta cele produse de mine în nr. 154 ală „Gazetei“, on. public cetitor, ca și cum n'ar corăspunde adevărului, ca și cum acele ar fi numai „imnuri“ și „osonale“ cântate de-o „labă mefistofelăscă“, sunt silit a reveni la corespondința d-sale și a arăta încăt póte sta aceea înaintea critice sănătoșe. Te salut d-er, d-le Melitón, în colónele „Gazetei“; așa-ți sar șchinteile spiritului din cap, ca și cum ați juca „ardelen“-esce, — se vede, că ai spirit, d-er mai vartos, că aprobatorul din istoria nu în dar și-lă dat universitatea din Budapesta, ești invenșos în numele istorice!! — Să vedem, ce voesc d-ta a ăice:

I. Că consistoriul n'a fost consistoriu plenar, ci adunarea fețelor biseriesc.

II. Că preoțiunea, aflându-se în fața și în casa mai marelui său, și înaintea acelu Archiereu, care pentru Diecesă a făcut mai mult, decăt toți semenii săi: n'a catezat a se declara: liber.

III. Că „Esposul“ a fost ploșgoră binecuvântată, stropt de busioc și mirielă, va să ăică a ajuns atăta după ăicala ungurescă: „mint a kőrösi szentelt viz.“

IV. Că emoțiunea, ce a cuprins pe părinții consistoriali, a fost înscenată, nu adevărată.

V. Este adevărat, că Părintele Episcop a precipitat sosirea pericolului introducerii limbei.

VI. Pécatele comise din partea diriginței gimnasiale, deórece n'au fost competenți, au fost călcarea legii, ergo nulă.

VII. Că Părintele Episcop a sedus Clerul, deórece actele ce steteau

și arta ei a ajuns a fi de primul rang! Mândria națională își răfuesce tributul său nobil, cucare-ți dătoresce ție, Angelo Caracci, când în semn de mulțămă și recunoștință ți dă acéstu penel de aur.

După aceste cuvinte, întinse artistului darul onorator ală Bolognei. — Agostino lă prim, lă ridică cu venerațiune și lă sêrută, apoi răspuse:

— „Resalut pe falnica Bologna! Cătă va trăi Agostina Caracci, acésta ăi însemnată nu o va uita!“

Mulțimea s'a depărtat, îndesuindu-se fiă-care, ca să pótă da mâna cu artistul sêrbătorit; numai înderăt stetea o figură răđimată de părete, învelită într'o manta neğră, pe care cele întemplate nici cătă nu l'au mișcat. Ochii și i ăinti asupra eroului sêrbătorit și pe buzele lui se vedea cum înăbușia în sine cuvântul ce voiesce a lă pronunța.

Cine a fost omul acesta? Nimeni nu l'a cunoscut. Când a venit? nimeni nu l'a veđut. Numai ochii de argus ai magistrului Lodovico Caracci esaminau pe suspectul străin.

Sêrbătórea cu incetul se sfêrși. Lui

Agostino îi erau acum și spre greutate preamăririle cele multe; abia aștepta liniștea.

Discipulii și deputațiunile s'au depărtat tóte rënduri-rënduri. Lodovico Caracci căut în jur prin sală... Figura îmbrăcată în mantaua cea neğră și acum stetea în același loc în nemișcare. Lodovico Caracci păși înaintea ei și o privi întrebător.

„Acum nu mă cunosc?“ întrebă desfăcându-și mantaua.

— „Hannibale!“ strigară ambii Caracci deodată.

„Eu sunt!...“

— „Frate, veni în timpul cel mai bun“, esclamá fratele său întindându-și brațele, ca să îmbrățișeze pe fratele său, pe care nu-lă veđuse de mult fórt.

Hannibale însé s'a retras.

„Mai bine ăi, că în timpul cel mai rău“, ăise cu rēcélă. „Nu știu iertat e unui artist sêrbătorit de întréga lume să aibă de frate pe un așa simplu om, cum sunt eu?“

— „Hannibale, cum poți tu să vorbesc chiar așa?“

„Vorbesc din convingere“, răspuse Hannibale cu amăriciune. „Agostino! pe tine te-a ajuns ađi o nespun gloriă. Omenii mari de comun sunt amici răi și frați reci! Eu nu-ți stau în cale, Agostino, nu doresc dela tine nimic, continu-ți numai cariera.“

Agostino privi uimit la fratele său. „Glasul tău e glasul imputării!“ și-lă întrebă mirându-se. „Dóră gloria mea îți vatemă sufletul?“

„Ba nu! nici-de-căt.“

— „Dér ce-i cu tine, Hannibale“, ăise unchiul său — „ađi pe numele Caracci l'a ajuns o mare gloriă, acésta ăi o mări sosirea ta, și étă vorbele tale sunt atăt de amare și ne conturbă fericeia.“

„Da, așa-i!“ răspuse Hannibale. — „Vorbele mele sunt mult amare. Aceea se póte.... Fiți mândru numai de gloria numelui Caracci, pe mâne și eu încă m'oi voi pune firma; riful și fórfecile!“

— „Ce vréi să ăici, Hannibale?“ „Aceea“ ăise cu amăriciune, „că voi sunteți artiști, artiști glorificați, ăei-

ficați, ér eu un prăpădit de croitor, ca și care sunt în lume cu miile!“

Lodovico nu s'a putut răbda să nu suriđă.

— „Și acela e un stat onorific, Hannibale!“

„Da, onorific“, răspuse cu pasiune, „dér nu glorios. O! barem de nu ași fi ajuns nici când acésta ăi... Un Caracci e magistru renumit, ală doilea e artist nemuritor, ală treilea... ha ha ha, — rídeți și voi! — Hannibale Caracci, fratele nemuritorului Agostino, e croitor...!“

Lodovico privi serios la Hannibale, ér simțitorul Agostino își aținti ochii la pământ.

„Étă“, ăise în ton tremurător, „la ambii Caracci le e rușine, că Hannibale în loc de penel învêrte acul în mână!“

— „Pentru acésta nu avem causă a roși, Hannibale“, răspuse Lodovico, „fără ni-e rușine pentru altu-ceva, că ești Caracci!“

„Pentru-ce? răspuse, pentru-ce?“ întrebă Hannibal iritat.

— „Pentru-că atăt de invidios,

psomologu înainte sa, nu le-a aratat nimenui.

VIII. Dai sfat Preasantiei Sale se-si castige legaturi puternice si omeni de influinta, fara de cari nu-si va putea realiza dorintele sale.

IX. Față de școlile dela Niru nu s'a decis nimica.

Mă voiu nису a-ți răspunde la toate aserțiunile singuratiche, dechiarându-ți din capul locului, că nu scriu oficios, pe cum n'am scrisu nici corespondința mea, — deși mă numesc „laba mefistofelăscă“, pentru-ce ierte-ți Dumnezeu peccatele!!

La aserțiunea I ți-va răspunde ori și care cu judecată coptă, că valoarei unui consistoriu nu-i poate prejudeca împrejurarea, că au fost de față și cei nechiamați, încă și „Diaconi nesfințiți“, de cari nu cunoște biserica până astăzi; numai d-ta de n'ai dat de urme cu abundența științei istorice, ce o posezi, — îndată ce este cineva în alevăr Diacôn, este și sântit la aceea tréptă hierarhică; pe baza aserțiunii d-tale s'ar pute dechiară toate ședințele dietale ori tribunale, ce se țin în fața publicului, de a nu fi ordinare.

La aserțiunea II, întreb, ore un Simodă nu s'ar ține asemenea în fața și în casa mai marelui?! Ore nu aceleași simțăminte i-ar cuprinde pe cei de față, cari i-au cuprins în Consistoriul plenar?! N'a avut acolo ori-si cine teren pentru de a-și desfășura principiile? Pentru-ce ai tăcut și d-ta și ceialalți de un principiu ca piticul?!?

Aserțiunea a III-a nu merită să mă ocup cu ea, a dice despre un operat prelucrat cu atata erudițiune, cum a fost Esposul, că a fost strop de bușuoc scl. însemnă a judeca „copilăresce“, nu cred să mai fiă unul dintre câți au fost de față, să asereze așa ceva!!

Aserțiunea a IV-a o resping și, cred, cu mine toți părinții consistoriali, câți au fost mulțamiți cu desfășurările făcute, n'a fost aceea adunare de copilandrii, numai d-ta de n'ai fost dintre aceia, ci o adunare de bărbați maturi, consicii chiamării lor, prin urmare capabili de a judeca asupra Esposului cetit; n'am fost în teatru, ca a provocări să facem aplause, — am fost adunați în numele lui Christos, care a dîs: „unde sunt doi sau trei adunați în numele meu acolo sum în mijlocul lor;“ de a fost Christos cu noi, cum a argumentat un Protopop binemeritat — când am fost adunați la Bucșani, — nu vei denega dora, că a fost cu noi în casa Archievului nostru, într'un consistoriu ținut după Canonele bisericei noastre orientale catolice.

Față de aserțiunea a V-a trebuie să declar, că se eu se d-ta n'am pceptut bine cele petrecute; d-ta dice,

că Părintele Episcopu a precipitat soșirea pericolului la gimnasiu; ér eu, că numai în estrema necesitate, după multe consfătuiri cu capii bisericei noastre, cu consistoriul oradanu, s'a hotarit a face concesiunea. Că nu d-ta ai pceptut bine Esposul, au aratat părinții consistoriali, cari au fost mulțamiți cu desfășurările făcute; atata genialitate dora nu-ți presupun, că singur pricepi mai bine un lucru spus, decât 70—80 bărbați barem așa de maturi ca d-nia ta.

Cu aserțiunea din punctul al VI ne înveți a cunoște un principiu moral necunoscut până aci; călcarea legii după principiile d-tale e nulă, decât o face acesta cel necompetent, și așa peccatele numai celor competenți se impută, va să dice sunt și competenți de a comite peccate!!... frumoșe idei desfășurate de un preot!! liberalii secului luminat își vor cânta osanale pentru o astfel de idee correspundătoare spiritului timpului!!...

Aserțiunea a VII-a se nimicesc prin procedura corectă a Preasantiei Sale; drept, că n'a dat actele spre cenzurare unei comisii, s'a provocat însă la aceea, că în arhivul diecesan sunt la dispozițiunea ori și cui, care voiesc a se informa despre ele, — cei mai mulți am fost convinși, că un arhieru în fața clerului Diecesei sale pentru adevărarea lucrurilor nu se va folosi de apucături sofisticate, ci va pronunța s-ta dreptate; așa se vede, că din d-ta a perit simțul de încredere... tristă dovadă despre decadența caracterului preoțesc; ce ar dice, decât în vâțăcei d-tale după o ora de prelegere ți-ar sta înainte și ți-ar spune în față, că nu sunt adevăruri cele ce le-ai propus! ore nu ți-s'ar revolta toate simțurile nobile la auzul unor aserțiuni temerare, ca și aceste?! așa faci d-ta față cu Preasantia Sa Episcopul!! propun să credă publicul cetitor, că actele produse sunt espuse susceptibilității și prepunerilor!

Sfatul cel dai d-ta în p. VIII Preasantiei Sale își servește spre rușine. Un arhieru, un cap al Diecesei, să se nisuesc a-și castiga legaturi puternice!! numai minte necoptă poate esugeta... se nu scii, că astăzi asemenea legaturi un arhieru român cum poate să castige?! demnitătea, ce o are, în suflă respect în sus și în jos, pentru ca să alerge după grații!!...

IX. Causa școlilor dela Niru, precum s'a spus în Consistoriu, este înainte ministrului competentă, guvernul diecesan a pretins pe baza legii, ca tabelele românesce școlle din școlle prin Inspectoratul regesc, să se reșeze acolo... ce decideră să aducă consistoriul, până va cunoște rezultatul? S'a protestat în contra injuriei făcute!... actele referitoare la cauza aceasta asemenea s'au pu-

tut ceti!!... ce a mai lipsit dora deocamdată?!

Referitor la celelalte observări, cu cari se nisuesc a negri caracterul unor d-ni Canonici din gremiu, nu pot să răspund. Șferlele, codițele curtene și Laurenesci, ce au colportat, nu scii, deși am fost 3 zile în Orade. Meliton asemenea fiind de față a putut observa mai multe; pote și pe d-sa l'au încungiurată codițele, ca să se atingă de densul cu principiile d-lui Canonici discret.

N'am putut cunoște nici aceea, că „Gazeta“ se fiă așa de urgisit!! am înțeles odată, că „Gazeta“ s'a purtat cu bărbăția, nu s'a dimis la personalități, — s'a reprobă numai, că n'a publicat articuli trimiși din partea acelora, cari au voit a lumina ținuta Guvernului diecesan, în cauza gimnasiului din Beiușiu; — ce cu totu dreptul s'a putut reprobă, — de ore-ce colonele unei Gazete pe baza echității leale trebuie să fiă deschise tuturor, cari vin în apărarea ținutei ori principiilor lor atacate...*)

Se aseréză, că d-lu „Canonici din opinia“ a numit pe redactori: „gazetari sdrapoși, fugari și sërântoci“; nu și-a adus aminte Meliton, când a făcut aserțiunea aceasta, că vatămă caracterul unui bărbat venerat, despre care nu se pote presupune, că a pierdut dinaintea ochilor respectul ce-l dătoresc omu la omu, — dér mai vêtos, fiă care fiu al națiunii dilerilor spirituali ai publicității și națiunii!! Și încă face vătămarea într'un mod, încât cei susținați nu se pot nici apăra, nu scii de unde vine atacul... când susținem aserțiuni, ce tai adencu în caracterul cutărui-va, după modesta-mi părere nu este iertat a ne ascunde sub velul necunoștinței, — trebuie să primim totă responsabilitatea.

Cu aceste dora s'ar pute și pune capăt disputei zadarnice; pentru o corespondență fide demă atatea atacuri!!...

Ce am susținut?! că Sinodanul și ceialalți de un principiu au alarmat fără temei Diecesa, deoarece când a fost timpul, în consistoriu nu și-au valorat principiile! Nu este adevăr?! Aș dori să-mi dovedescă contrariul, se se espună cauza pentru-ce a tăcut?! Se cunoșcem cu toții ținuta lor tainică!! Se aușim de bine!.....

L. M.

Dare de semă și mulțamită publică.

Hațeg, 24 Sept. 1890

Subscrisul în numele nenorociților ajutoși din comunele românesce Zeican, Paucinesci, Grădisce, Hobița-Grădisce, Silvașiu-infer. și Silvașiu-super., vin a exprima cea mai profundă mulțamită Onoratei Direcțiuni a băncei române „Economul“ din Clușiu pentru ajutorul marinos de 60 fl. votat — în urma rugărei mele — pentru a răsplăti cât de cât daunele enorme ale locuitorilor din comunele amintite, cauzate parte prin esundare, parte prin grindina cădută în 3 și 4 Iulie n. c.

Conform dispoziției Onoratei Direcțiuni, ajutoșele s'au împărțit în șese părți egale a 10 fl. pentru o comună. Adevărurile subscrise prin oficiul parochial de către cei ajutoși s'au espedat Onoratei Direcțiuni „Economul“ pentru legitimare.

Asemenea am primit dela Onorata Direcțiune a băncei române „Timișana“ din Timișara 6 fl., care sumă a colectat o dela D-nii: Emanul Ungureanu 2 fl., George Lupia 50 cr., Aureliu Popescu 50 cr., Dr. Bujbaș 1 fl., G. Trăilă 1 fl., I. Istin 1 fl., total: 6 fl. Această sumă nechitând o prin adevăr înaintea On. Di-

*) Imputarea, ce se face aici Redacțiunii „Gazetei“, este cu totul neintemeiată. Dovadă este și publicarea criticelelor d-lui L. M. Nu ne aducem aminte, ca începând dela părintele canonic Luran până la L. M., să fi refusat ospitalitatea vrunei apărări a anti-sinodanilor. Respingem dér cu indignare imputarea de mai sus și suntem nevoiți a-o considera numai ca un expedient de a voi să se acopere urgia denunțătoare și prigoniătoare ce au desfășurat o anti-sinodanii în contra Sinodanilor, în totu timpul dela publicarea Apelului încoce. — Red.

reciuni „Timișana“, lastă să urmeze aici numele acelor daunați, cărora s'au distribuit cei 6 fl.: Adam Suci 1 fl., Ilișie Moisoni 1 fl., Ioan Albușcu (Chița) 1 fl., Ioan Murgu 1 fl., v. d. Ievța Murgu 1 fl. și Susana Gajia 1 fl.; cei dintăi trei sunt locuitori ai comunei Grădisce, cești din urmă ai Silvașului infer.

Atât onorata Direcțiune, cât și d-nii contribuții primesc pe această cale mulțamită publică.

Vasilii Ianza,
stud. în drept.

Telegrame.

Viena, 30 Septembrie. Din incidentul visitei împăratului Wilhelm la Viena, diarul rusesc „Novoje Vremia“ reamintesc, că cu ocaziunea visitei trecute în Viena împăratul Wilhelm nu a dat conțelului Taaffe nici mâna, nici nu i-a conferit vre-o decorație, și dice: decât se va repeți această dovadă de defavor, ea va fi de ajuns spre a provoca o criză ministerială în Cislaitania. Numitul diaru mai dice, că împăratul Wilhelm crede de lipsă a delătura neliniștirea cercurilor vieneze din cauza visitei sale în Rusia, dér față cu politica balcanică neschimbată a Austro-Ungariei, perspectiva politică este turbure.

DIVERSE.

Serbări naționale în Italia. În Italia dizele acestea în mai multe locuri au fost marți serbări naționale întru amintirea eliberării Romei, acum 20 de ani. Această eliberare a cetății eterne de sub puterea papală și anectarea ei la corpul națiunii, în Roma s'a serbat la Porte Pia. Totu în aceeași di s'a desvilit la Firenze, în prezența familiei regale, statua lui Victor-Emanuel. În sfârșit totu atunci a fost pusă în circulație la Spezia, „Sardogna“, cea mai nouă și mai pompoasă corabiă a Italiei. Despre serbarea din Roma se scrie, că discursul solemn l'a ținut Menotti Garibaldi, unul din cei mai cu influință membri din partida guvernamentală. În vorbirea sa, Garibaldi a amintit cu căldură numele eroilor, cari s'au jertit pentru libertatea Italiei și a amintit totodată și pe „acel tiner blond, care la 1833 a murit în furci cu numele Italiei pe buze.“ La aceste cuvinte mulțimea a erupt în strigăte sgomotoșe de: „trăiescă Oberdank! trăiescă Trientul! Deși în mod oficios nu se arată de loc nici un interes față de irridențisti, totuși, după cum vededesc și serbarea din Roma, numai o ocaziune bine venită e de lipsă, când în Italia toți se vor însufleși pentru ideile nutrite de irredentiști.

Căsătoria moștenitorului de tron rusesc. După isvora din Londra se anunțase, că moștenitorul tronului rusesc își va ține logodna cât mai îngrabă cu princessa regală Maria, fiica regelui grecos. Éră acum se anunț din Atena, despre aceste legaturi de căsătorie, plătuite între familiile domitoare din Rusia și Grecia, că logodna forte probabil va fi publicată cu privilegiul visitei, ce va face-o moștenitorul rusesc la Atena. „Ephemeris“ spune, — ceea ce încă are lipsă de confirmare — că prințul George își va încredința de soție pe fiica mai tineră a principelui de Chartes. Cu privire la această încredințare o telegramă din Paris anunță următoarele: Faimele despre logodna moștenitorului rusesc cu princessa grecă Maria și a prințului George cu fiica mai tineră a principelui de Chartes, aici deocamdată sunt primite cu multă rezervă, pentru-că din punct de vedere al bisericei ortodoxe, în casul primu, din cauza legaturilor de rudeniă, în al doilea din cauza diversității de religie, obvină pedec. Cercurile oficioșe nu facu nici o mențiune despre această afacere, însă cred, că după reintorcerea regelui, pe la mijlocul lui Octomvre, cauza se va clarifica.

Editor și redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

atât de egoist încă nici un Caracci nu a fost ca tine!“

Tinerul se surprinse la aceste cuvinte. De pe față-i cu încetul a dispărut trăsura aspre, și în locul lor se oglinda adevărata durere.

„O! nu mă acușă, lăsați-mă!“ dîse în ton rugător. „Pe cine să blastăm, că nu am chiamare la cariera mea, că invidiaz mărirea vora... O, Lodovico, înveta-mă și pe mine, diua-noptea mă voi strădui, voi fi sirguincios, voi suferi toate, numai mă înveta, căci nu voșcu să fiu mai multu croitor.“

Agostino privea tăcut și uimit la fratele său.

— „Dér așa târziu, Hannibale,“ răspunse unchiul său, „când vei pute să ajungi și pe ultimul meu discipul? Acea e prima fervore, care ca flacăra de paie în grabă se stinge.“

„Te înșeli, Lodovico! Eu voiesc să înveta. În timpul liberu m'am ocupat și până acuma cu desemnulu. Și decât crești, că m'as îndestul a ajunge pe o tréptă cu ultimul teu discipul, atunci te înșeli, eu pe Agostino voiesc să-l ajung.“

Agostino la auzul numelui său se cutremură, și uimit îl întrebă.

„Pe mine, Hannibale?“

— „Da, pe tine! Séu voi per, séu te voi ajunge!“

„Trăiesc, Hanibale, și înveta, eu nu-ți voi sta în cale.“

Se întorse și fără să mai dice ceva, s'a depărtat.

Hannibale a început a înveta, și că ce a devenit, aceea o scie ori și cine. În istoria arțelor, trei Caracci au figurat și dintre cei trei, fără îndoială cel mai mare a fost Hannibale Caracci.

Hannibale a ajuns ce-a dorit. Nu numai, că l'a ajuns pe fratele său Agostino, ci l'a și întrecut. Agostino se dete apoi înstristării, pictura și-a neglijat o de tot, și nu peste mult a murit. Nu peste mult i-a urmat și Hannibale, care în totă viața sa a persecutat pe fratele său.

Opul cel mai măreț al lui Hannibale Caracci se pote ved în pinacoteca din Bologna.

(Va urma.)

Cursul pieței Brașov

din 1 Octombrie st. n. 1890.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Banenote românești, Argint românești, etc.

Cursul la bursa de Viena

din 30 Septembrie st. n. 1890

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Renta de aur, Renta de hârtie, etc.

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 11115—1890.

495,1

Hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatósága közigazgatási árva és gyámhatósági hivatalainak 1891 évi költségvetési előirányzata az állandó választmánynak mai napon tartott ülésében hozott határozat folytán az 1886 évi XXI. t. cz. 17 §-a értelmében közszemléze ki-tétetett és 15 napon át a vármegyei számvevőségnél a hivatalos órákban bár ki által betekinthe-tő.

Brassó, 1890 szeptember 27-én.

Roll Gyula

kir. tan. alispán.

O institutoră licențiată

pentru

Grădina de copii

(germană)

voesce a se ocupa în orele libere cu instruirea din această ramură a copiilor unei, séu mai multor familii, și adecă în casele resp. familii, ori în locuința sa proprie la orice timp din zi.

Informațiunile se pot lua Strada Orfanilor No. 33 (nou) (Strada Scheilor).

Sz. 3802—1890 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Pap Miklós és Voda Josef végrehajthatónak Voda György végrehajtást szenvedő elleni 120 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbíróság) területén lévő, O Tohán határán fekvő:

Table listing property details and prices for various lots, including lot numbers and square meters.

2) az ótoháni 1443 sz. tkvben A + alatt foglalt s időközben Craciun George George nevére átirt 2448 hr. sz. fekvőre 15 frtban, és a 6352 hr. sz. fekvőre 15 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi October hó 11-ik napján d. e. 8 orakor O-Tohán község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX t. cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1890 évi Május hó 8-án.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Avisu d-lorú abonati!

Rugám pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunei sé binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalú și numerii de pe fâșia sub care au primitú țiarulú nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sé binevoiască a scrie adresa lámuritu și sé arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilú din 1 Iunie 1890.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, etc.), train types, and departure/arrival times.